

HÄLSINGE

LÅTEN NR 2-24

Hovrastämman återuppstod 2024!

Hälsingehambon 13 juli

Hästbytarvalsem – HSF:s låtval

HÄLSINGE LÅTEN

ÄRGÅNG 61

Utgiven av
Folkdansringen Hälsingland
Hälsinglands Spelmansförbund

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE

Stina Malmberg
073-625 61 26
tidningenhalsingelaten@gmail.com

LAYOUT

Stina Malmberg och Yngve Karlsson

PRENUMERATION OCH DISTRIBUTION

Ingår i medlemskap i Hälsinglands
Spelmansförbund eller
Folkdansringen Hälsingland

Hälsinglands Spelmansförbund

Tina Sahlin
Övra vägen 8
821 58 Rengsjö
tina.sahlin@spelmansforbund.se

Folkdansringen Hälsingland

Reidun Färlin
Slädvägen 7
824 40 Hudiksvall
070-868 56 46
reidunfarlin1@gmail.com

Mejladressändringar

tidningenhalsingelaten@gmail.com

UTGIVNINGSSCHEMA 2024

Nr	Manusstopp	Distribution
1	10/2	v. 10
2	11/5	v. 23
3	17/8	v. 37
4	16/11	v. 50

OBS! Manus måste vara
redaktören tillhanda före manusstopp.

OMSLAGSBILDEN

Hovrastämman 2024

Foto:

Stina Malmberg

Hälsingebocken är hämtad från:
Lokal_Profil, Wikimedia commons.

Från redaktionen

Sommaren har tjuvstartat, med sol och sommarvärme redan i slutet av maj. Tidigare i maj var vädret inte riktigt lika vänligt sinnat, men den pånyttfödda Hovrastämman kunde åtminstone glädja sig åt att det varken ösregnade eller snöade. Och värmen i musiken och dansen gjorde gott! Se bildkavalkaden på s. 3–5.

Fler stämmor väntar i sommar. Tänk på Hälsingelåten och berätta om era fina musik- och dansupplevelser i sommar, gärna med bilder också. Manusstopp är 17 augusti, och materialet skickar ni till tidningenhalsingelaten@gmail.com.

I höstnumret kommer det att finnas ett kalendarium för september–november. Skicka in vad som händer, var det händer och när. Höstnumret mejlas ut 9 sep.

Lappmyrgubbens stipendium 2024

David Qvarford får 2024 års stipendium: 2 000 kronor och att få ha storspelmannen från Järvsö "Lappmyrgubbens" fiol ett år.

David är en 17-årig spelman från Bollnäs, som hanterar sin fiol med imponerande teknik och ett härligt driv i spelet. Han sprider glädje och energi med sitt spel var han än är. Att bemästra olika genrer verkar inte vara ett problem för David, det gör han med den äran. Han har spelat i många olika musikaliska sammanhang, som folkmusikgruppen Qvinter trio, Hälsinge låtverkstad, GUF och Bollnäsbygdens spelmanslag. Han går nu på Musikkonservatoriet i Falun och spelar där bl.a. i skolans folkensemble.

Vi hoppas att spelglädjen och nyfikenheten består i många långa år framöver.

Motivering: David är en fantastisk spelman som hanterar olika genrer på ett skickligt sätt och står med båda fötterna i den hälsingska folkmusiktraditionen. Han är en god förebild för folkmusiker i alla åldrar i Hälsingland. Utöver fiol hanterar David med glädje även andra instrument.

**HÄLSINGLANDS SPELMANSFÖRBUNDS
STYRELSE**

Innehåll:

Hovrastämman tillbaka!	s. 3–5
Hälsingehambon 13 juli	s. 6
HSF:s låtval	s. 7
Hänt med fötter i Arbråbygden	s. 8
Anslagstavlan	s. 9
Annonser	s. 10
Sommarkalendarium	s. 11

Hälsinglands Spelmansförbunds styrelse

ORDFÖRANDE

Karin Hedlund
info@halsinglandsspelmansforbund.se

SEKRETERARE

Pia Lindh, Järvsö
070-311 67 18
pia.lindh@hotmail.com

KASSÖR

Tina Sahlin
tina.sahlin@spelmansforbund.se

FÖRBUNDETS BANKGIRONUMMER
5026-2500

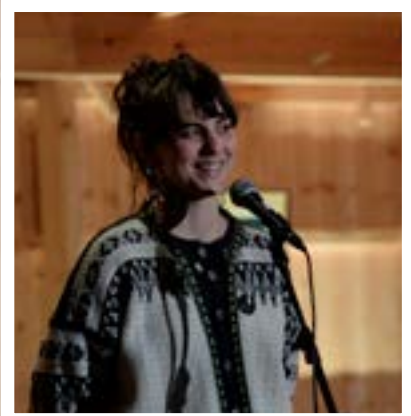
Stämman tillbaka!

Hovrastämman återuppstod 2024 tack vare ett initiativ av fyra unga eldsjälar med folkmusikrötter i trakten: Nelly Brodén Lindkvist, Louisa Vogt Westling, Irina Vogt Westling och Gry Lindgren.

Påhejade av äldre eldsjälar, stöttade av samarbetspartner och med god hjälp av ideellt arbetande vänner och

bekanta såg de till att Hovrastämman återigen blev den familjära folkfest som alltid varit dess signum.

Stämmohelgen inleddes som sig bör med kurser: spel (Mia Marine), ensemble (Jens Comén), sång (Maria Røjås), dans (Ami Dregelid och Fredrik Lundberg) och förstås barnkursen (Alice och Molly Andersson). Fredagskvällens program inleddes med en bejublad lärarkonsert.

Nelly Brodén Lindkvist hälsar alla välkomna till lärarkonserten.

Jens Comén, Molly och Alice Andersson

Fredrik Lundberg och Ami Dregelid

Fredagskvällens scenprogram avslutades med en hyllningskonsert till Björn Ståbi. De diplomerade presentatörerna Kjell-Erik Eriksson och Mia Marine ledde publiken i den fullproppade lokalen genom hyllningsmusik från en lång rad artister. Musiken och minnena värmdes gott, och det behövdes när kvällskylan smög sig på. Efter konserten tog "Folkisnatta" vid och danssugna kunde bli varma igen!

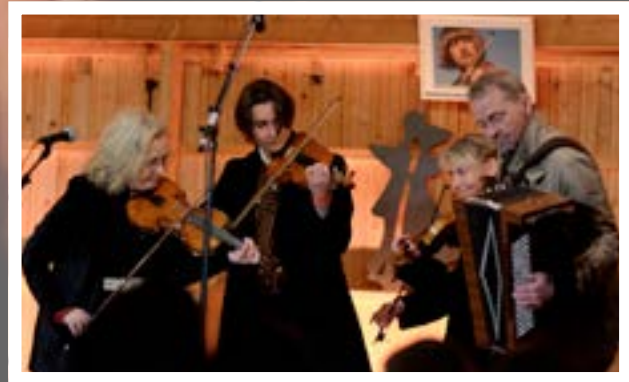
Kjell-Erik Eriksson och Mia Marine

Mikael Samuelsson och Bengan Jansson

Kersti Ståbi

Eivor Kjellberg, Allan, Eva och Bengan Jansson

Själva stämman invigdes av en av initiativtagarna, Nelly Brodén Lindkvist. Dessförinnan hade clownen Manne & Co underhållit barn i alla åldrar i Bönhuset. På dansbanans scen följde sen uppträdanden av Schwung och Gävleborgs Ungdoms Folkband (GUF), som samtidigt passade på att ha skivsläpp.

Skivsläpp var det även senare på kvällen i Bönhuset, där bl.a. Bengt Mattson och Kjell-Erik Eriksson med vänner spelade svängiga trioler i dansmusik från Björkede, efter Kristian Oskarsson.

Kvällen gick förstås mest i dansens tecken, med dansbana även i Norrigårns lada på nylagt golv. På stora dansbanan spelade bl.a. O'törgs-Kaisa och Håkan, Järvsö spelmanslag, Mittfolk, ULV och Bollnäsbygdens spelmanslag (som hade filminspelning för sitt 75-årsjubileum). Dansglädjen stod högt i tak hela kvällen!

STINA MALMBERG

Hovrastämmans barnkurser är drivhuset för nästa generation folkmusiker och folkdansare.

Nu efter nystarten av Hovrastämman förstår man hur otroligt viktigt det är med att öppna folkmusikvärlden för barnen. Det sker inte automatiskt som hemma i soffan med en mobiltelefon i handen, utan vi måste aktivt öppna upp och visa den nya världen, vi måste aktivt visa barnen vår glädje i folkmusiken och folkdansen. Den glädjefyllda gemenskapen skapar minnen och känslor för hela livet – ett tydligt exempel är omstarten av Hovrastämman som de fyra kvinnorna åstadkommit.

Lyssna på låten "Var kommer barnen in" med Adolfsson och Falk.

**YNGVE KARLSSON
INFÖDING, HOVRA**

Gammligan spelar till dans i Ladan

Låtar efter Kristian Oskarsson – skivsläpp i Bönhuset

Foto: Erik Lindstedt

Dansgruppen Schwung

Hälsingehambon 13 juli 2024

Foto: Camilla Persson

Tänka sig, i år är det hela 59 år sen den dansades för allra första gången. Då som en utmaning från Bohuslän till Hälsingland, i tv-programmet "Landskapsleken". Uppdraget var att ordna en långdans!

Hälsingarna tog sig an uppdraget med stort allvar vilket resulterade i ett 90-tal dansande par den första gången och så var Hälsingehambon uppfunnen! Under 1970–80-talen blev det ett folkdansevenemang som lockade tusentals dansare och kallades under en period VM i Hambo!

Idag är Hälsingehambon ett unikt kulturarv som lever vidare, om än inte med samma stora antal dansare. Och Hälsingehambon är verkligen en minnesvärd och speciell upplevelse för både dansare, spelmän och publik. En hel dag med mjukt böljande hambodans till spelmännens förtrolande toner, dräkternas färgprakt, glädje och gemenskap! Samtidigt är det en utmaning att dansa 4 etapper på varierande underlag, genom det sommarsköna Hälsingland – ja kanske är det lite som Vasaloppet för en skidåkare!? Helt klart är att det är en upplevelse utöver det vanliga, svår att beskriva med ord – den måste upplevas!

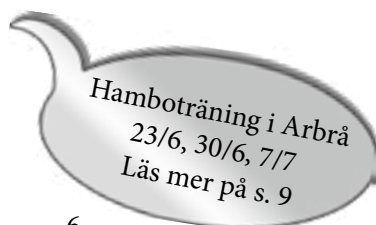
I sommar kommer Hälsingehambon åter dansas på 4 etapper: Hårga, Bollnäs, Arbrå och Järvsö. En ny konstellation av fyra spelmän, alla med hälsingerötter, kommer att stå för hambospelet. Tillsammans bildar de "Hälsinge Hamboorkestern" och leds av riksspelman Peter "Puma" Hedlund. Förutom hambo bjuder dagen på underhållning med bl.a. ungdomsgruppen Schwung, Eiwor Kjellberg band och mycket mer.

Så kom igen nu hälsingar! Ta på er dansdojorna och börja hamboträna! För på lördag den 13 juli samlas vi åter tidigt på morgonen nedanför Hårgaberget. Och när spelmännen räknar ner till Hårgalåten sprider sig en pirrande förväntan i magen och huden liksom knottrar sig mitt i sommarvärmen!

– Eeen, tvåå, tree ...och så är dansen igång!
Varmt välkommen till Hälsingehambon!

Mer info på halsingehambon.com.

BIRGITTA SVENSSON

Hästbytarvals

Denna låt är ett fint exempel på hur en låt historiskt har förflyttat sig i tid och rum. Den ska härstamma från en gammelvalse från Liden, Medelpad.

Hugo Ljungström berättar hur Bollnäs-Anders, Anders Wallin från Hertsjö kommer över ett gammalt notblad under sin tid i Stockholm som spelman på Skansen. Den ska sedan vara en uppskattad låt av en Järvsöbo och fått namnet Hästbytarvals.

Samma låt är även spelad av bl.a. spelmän som Ivar Tallroth, Viksta-Lasse och Peter Hedlund, som nämner att den kommer från Värmland och fått sitt namn av att spelmän bistod då hästar smugglades över till Norge.

Det ska även finnas en not där denna "Hästbytarvals" har varit noterad och med en överskrift Hästbytarvals efter Vingel-Anders. Det finns en not med denna vals där det står att den är spelad av Olof Hellberg, Liden (Medelpad) och att den är från Hälsingland. Ett annat namn på denna samma vals är "Kalle Olsson valse" efter Karl Olof Olsson i Överbilla, Ångermanland. Den är ofta spelad på dragspel.

Frågan är vilka svängar valse tar framåt?

TINA SAHLIN, KASSÖR HSF

Hästbytarvals

Publ. HSF 1981

Upptecknad av Hugo Ljungström

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34.

Fine

D.C.
al fine

Mycket spelad av Bröderna Bergqvist som troligen lärt den av Erik Löf o Anders Wallin,

som i sin tur funnit låten tryckt i noter under sin tid som spelmän på Skansen under namnet Valse från Liden.

HÄNT MED FÖTTER

... i Arbråbygdens folkdansgille

Skärtorsdagsdans

I Växbo bygdegård var det dans med knytkalas på skärtorsdagen 28 mars. Jonssonlinjen stod för musiken och alla vi danssugna stod för matkalaset. Kvällen inleddes med dans, så att vi skulle bli riktigt hungriga. I pausen kom bord och stolar fram i ett huj, och sen kunde alla hugga in på godsakerna: smörgåstårter, pajer, sallader och minst sju sorters bakverk och sötsaker. Proppmätta var det nästan lite svårt att börja dansa igen, men bara man kommer igång så ... kan man hålla på hur länge som helst!

STINA MALMBERG

Ljusdals folkdanslag på besök

En söndag i april bjöds Ljusdals folkdanslag till Växbo för tacomiddag, dansutbyte och go'fika. Ljusdalingarna hade med sig schottis från Välsjö och Måndagsvalsen, medan Arbråbygden bidrog med danser från Hälsingland, Dalarna, Västmanland, Härjedalen och Jämtland. En riktigt trevlig dag!

Sommardans

måndagen den 15 juli
Rengsjö hembygdsgård
19.00–22.30

Musik
Jonssonlinjen
Mittlåt
Inträde 100 kr
Ta med egen fikakorg
Välkommen!

Hamboträning inför Hälsingehambon

söndag 23/6, 30/6, 7/7

18–20

Fornhemmet i Arbrå

Tips och råd av Mikael och Ann-Katrin.
Ingen anmälan behövs.

Järvsö folkdanslag Vik gamla skola

Danskurs
Bondpolska från Viksta
21 september

Danskvällar
21 september
30 november

Fredagsdans med soppa
6 september
18 oktober
15 november
17:30 soppa, anmäl senast onsdag
18:30–20:45 dans med fikapaus

Polskor och gammaldansvarianter
Torsdagar udda veckor
start 12 september
19–21
Danspeng 30 kr. Ta med eget fika

[Järvsö folkdanslag](#)

I nästa nummer är det dags för
**HÖST-
KALENDARIET**
för allt som är på gång i
september, oktober och
november.

Manusstopp 15 augusti
Tidningen skickas ut

9 september

Anmäl till

tidningenhalsingelaten@gmail.com

Klicka här!

**HÄLSINGE
HAMBON**

Lördag
13 juli 2024
 Hårga • Bollnäs • Arbrå • Järvsö

 @halsingehambon
 www.halsingehambon.com

**ORBADEN
STÄMMAN**
 30-31JULI 2024

FOLKMUSIK • KONSERTER • KURSER

www.orbadenstamman.se

Håll dig uppdaterad!
 Facebook:
 Folkmusik och gammeldans
 i Hälsingland

Sommarkalendarium

När?	Var?	Vad?	Länk
8 juni
kl 12:00	Viksjöfors	Dansforum med Viksjöforsbaletten	
9 juni
kl 21:00	Bolletjärn
Bollnäs	Vallmusik vid Bolletjärn	Kulturhuset Bollnäs
10 juni
kl 16:00	Vrångtjärn	Berättarkväll med spel	Hultkläppenstugan
22 juni
kl 18:00	Bergsjö kyrka	Spelmanskonsert
Nordanstigs spelmanslag med gästartister	
26 juni	Mörtsjö	Kurs Görgen Antonsson	Fria Musikskolan
28 juni	Nås	Tobaksspinnarstämman	Tobaksspinnarstämman
29 juni	Leksand	Leksandsstämman	Leksandsstämman
30 juni
kl 15:00	Vrångtjärn	Spelstuga hos Hultkläppen	Hultkläppenstugan
3 juli	Bingsjö	Bingsjöstämman	Bingsjöstämman
4 juli	Sjulsberg
Delsbo	Låtkurs Lär er nya och gamla låtar och visor från Dellenbygden och utanför	Läs mer
5–7 juli	Delsbo	Delsbostämman	Delsbostämman
11 juli
kl 18:00	Vrångtjärn	Berättarkväll	Hultkläppenstugan
13 juli
kl 13:00	Vrångtjärn	Spelträff	Hultkläppenstugan
13 juli	Hårga
Järvsö	Hälsingehambon	Hälsingehambon
14 juli	Norrbo	Norrbostämman	Norrbostämman
15 juli	Rengsjö
Västerby	Danskväll på Västerby hembygdsgård i Rengsjö. Jonssonlinjen och Mittlåt står för musiken.	Läs mer
19 juli
kl 13:00	Högtomt
Delsbo	Kurs med musikerna Ellika Frisell och Rafael Sida	Högtomt skola
19–21 juli	Bjuråker	Bjuråkersstämman	
20 juli
kl 10:00	Åbo dansbana	Danskurs hälsingedanser
Erik och Barbro Olsson	Kursinbjudan
20 juli
kl 19:00	Kallmyr
Godtemplarhus	Två otrevliga flickor	
30–31 juli	Orbaden	Orbadenstämman	Orbadenstämman

Återkommande evenemang

När?	Var?	Vad?	Länk
Tisdagar
udda vecka.	Café 11:an i
Delsbo	Folkmusikjam från kl 19:00	Café 11:an
Söndagar
juni och aug.	Delsbo forngård	Dans till Delsbo spelmanslag kl 19–21
Inträde 50 kr. Fika säljes. (OBS ej juli)	Delsbo spl